

С. С. Гасанов, О. О. Любіч, Г. П. Бортніков

**ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ
ЗА УЧАСТЮ ДЕРЖАВИ В КАПІТАЛІ
У 2014 РОЦІ**

ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»

С. С. Гасанов, О. О. Любіч, Г. П. Бортніков

**ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ
ЗА УЧАСТЮ ДЕРЖАВИ В КАПІТАЛІ
У 2014 РОЦІ**

Київ
ДННУ «Академія фінансового управління»
2014

УДК 336.711.(477)"2014"(047.32)(0.034.44)

ББК 65.9(4Укр)262.1я6

Г22

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ КОМБІНОВАНОГО ВИКОРИСТОВУВАННЯ

*Рекомендовано Вченою радою
Державної навчально-наукової установи
«Академія фінансового управління»
(Протокол № 11 від 28 листопада 2014 р.).*

Гасанов С. С.

Г22 Діяльність банків за участю держави в капіталі у 2014 році / С. С. Гасанов, О. О. Любіч, Г. П. Бортніков. – К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2014. – 49 с.

ISBN 978-966-2380-88-0

У виданні на основі статистичної обробки звітності й інформації банків за участю держави в капіталі та даних НБУ досліджуються результати їхньої діяльності у 2014 р., зокрема зміни в розмірі та якості активів, ресурсній базі, капіталізації, доходах і витратах. За кожним із компонентів оцінки результатів діяльності надано аналітичне пояснення та пропозиції щодо індикаторів стану банків.

Для науковців, працівників державних установ, практиків банківсько-фінансового сектору, викладачів, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей вищих закладів освіти.

УДК 336.711.(477)"2014"(047.32)(0.034.44)

ББК 65.9(4Укр)262.1я6

© Гасанов С. С., Любіч О. О.,
Бортніков Г. П., 2014

© ДННУ «Акад. фін. управління», 2014

ISBN 978-966-2380-88-0

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. АКТИВИ.....	6
2. ЛІКВІДНІСТЬ.....	11
3. РЕСУРСНА БАЗА.....	14
4. КАПІТАЛІЗАЦІЯ.....	18
5. КРЕДИТНІ РЕЙТИНГИ.....	21
6. ПРИБУТКОВІСТЬ.....	23
ПІДСУМКИ.....	28
ДОДАТКИ	
Додаток 1.1. Ключові показники діяльності найбільших державних банків.....	32
Додаток 1.2. Динаміка активів та резервів.....	33
Додаток 1.3. Динаміка частки проблемних активів у загальному портфелі банків.....	34
Додаток 1.4. Динаміка негативно класифікованих активів.....	35
Додаток 1.5. Кошти, розміщені в інших банках.....	36
Додаток 2.1. Дотримання економічних нормативів ліквідності.....	37
Додаток 2.2. Динаміка коштів клієнтів.....	38
Додаток 2.3. Інформація про надані Національним банком України банкам кредити на строк більше 30 календарних днів.....	40
Додаток 4.1. Нормативи капіталізації державних банків.....	41
Додаток 5.1. Рейтинг банків за надійністю депозитних вкладів.....	42
Додаток 6.1. Динаміка відрахувань у резерви та фінансового результату.....	44
Додаток 6.2. Динаміка процентних доходів і витрат.....	45
Додаток 6.3. Динаміка торговельного результату.....	46
Додаток 6.4. Динаміка адміністративних витрат.....	46
Додаток 6.5. Операційні витрати / Операційний дохід; Операційний дохід до активів.....	47
Додаток 6.6. Волатильність фінансового результату і операційного доходу.....	48

ВСТУП

За попередніми підсумками 2014 року, результати діяльності банків за участю держави у капіталі (далі – державні банки) за показниками якості активів та прибутковості погіршилися. Головними стали такі зовнішні причини: ускладнення умов ведення бізнесу як банків, так і клієнтів, політична нестабільність, збройні конфлікти, девальвація гривні, економічний спад. Державні банки виявилися недостатньо стійкими до важких стресів. Кризове становище банківського сектору в цілому впродовж 2014 року поглиблювалося, при цьому найбільші потрясіння припали на II та IV квартали. Тож культура корпоративного управління та ризик-менеджменту потребує подальшого вдосконалення з урахуванням прогресивних стандартів.

Для аналізу підсумків діяльності державних банків пропонується розглядати різні показники, що дають змогу виокремити наявні проблеми або намітити шляхи їх розв'язання, зокрема: **якість активів, ліквідність, ресурсну базу, капіталізацію, прибутковість, менеджмент, рейтинги**. Кількісні показники порівнюються з даними у ретроспективі, з однорідними групами банків, системою та/або еталонами (оптимальними значеннями).

На тлі загальної банківської кризи великі державні банки продемонстрували в цілому задовільні характеристики, маючи потенціал відновлення кредитної активності й зберігаючи довіру з боку клієнтів та міжнародних кредиторів. Водночас неефективною є діяльність малих державних банків, що призводить до ними втрати частки ринку та, відповідно, інвестиційної привабливості.

1. АКТИВИ

Державні банки за ваговими категоріями поділяються на такі: визнані системно важливими («Укрексімбанк» та «Ощадбанк»)¹, великий банк, що не є системно важливим («Укргазбанк»), малі (решта банків). Системно важливі державні банки впевнено утримують лідерство на ринку, наближаючись до найбільшого за розміром у банківській системі «Приватбанку». Малі державні банки залишаються «аутсайдерами» банківського сектору.

Таблиця 1.1

Ранжування банків за чистими активами

Банк	01.01.2014	01.10.2014	31.12.2014*	Зміна за рік
«Укрексімбанк»	3	2	3	=
«Ощадбанк»	2	3	2	=
«Укргазбанк»	16	16	17	-1
«Київ»	78	70	76	+2
«УБРР»	179	165	159	+20
«Держзембанк»	177	163	156	+21

* За оперативними даними.

Примітка. Ранжування не враховує провідних позицій державних банків у кредитуванні клієнтів, вкладень в ОВДП, у операціях з цінними паперами, платежах та розрахунках, емісії платіжних карток та інших сегментах банківського бізнесу.

Складено за даними Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097.

¹ Відповідно до постанови Правління Національного банку України від 25.12.2014 № 863 системно важливими на 01.12.2014 визначено 8 банків: ПАТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк», АТ «Укрексімбанк», АТ «Дельта Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ «Укрсоцбанк», ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк Росії» (http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=13264033&cat_id=13436768).

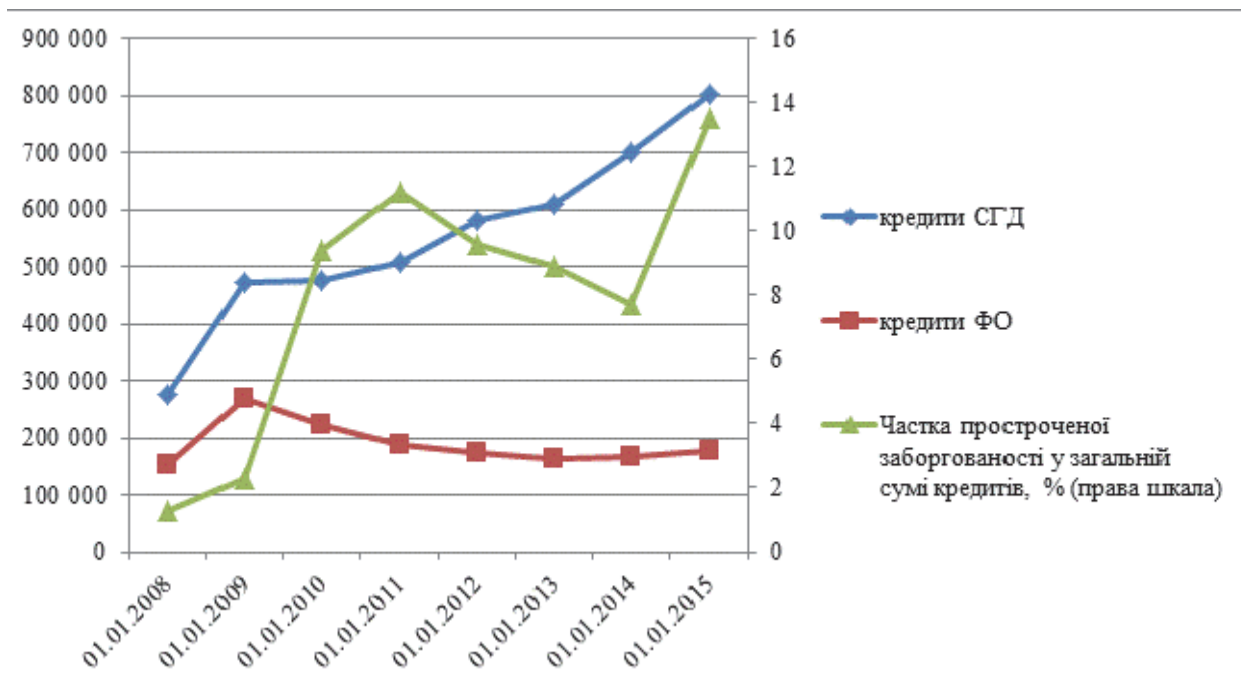

Протягом 2014 року в номіналі валюти балансових позицій активи багатьох вітчизняних банків скорочувалися, проте у гривневому еквіваленті – зростали (Додаток 1.1). Приріст активів у трьох найбільших державних банках відставав від збільшення резервів під активні операції (кредитний ризик) (Додаток 1.2). У зв'язку з девальвацією гривні у 2014 році, обмежив масштаби бізнесу «Укргазбанк», уповільнив зростання «Ощадбанк». Високі темпи збільшення активів «Укрексімбанку» насамперед пов'язані з високою валютизацією кредитного портфеля (частка активів у іноземній валюті зросла з 45 до 59 %, а в банківській системі – з 36 до 45 %). Помітний прогрес малих банків («Київ», «УБРР» та «Держзембанк») є результатом не активізації їхнього бізнесу, а виведення з ринку у 2014 році рекордної кількості неплатоспроможних банків (запровадження тимчасової адміністрації або ліквідація) з більшими за розміром активами.

У 2014 році в балансі українських банків істотно зросла частка проблемних активів, що спричинено здебільшого погіршенням умов для бізнесу клієнтів (підприємств і домогосподарств). Серед нових негативних тенденцій слід відзначити девальвацію національної валюти, втрату частини ринків збуту, виведення з ладу виробничих потужностей у зоні АТО, відмову від погашення кредитів позичальниками в Автономній Республіці Крим. Показник суми прострочення не враховує обсягів пролонгованих кредитів, а також поширеної практики т. зв. перекредитування у банківському секторі (надання нових кредитів для погашення раніше виданих, ротація позичальників однієї групи пов'язаних між собою підприємств). За експертною оцінкою, частка такого штучного “прикрашання” якості активів сягає в окремих банках 50 % кредитного портфеля.

Як бачимо з рис. 1.1, по-перше, відбулося паралельне зростання частки прострочених кредитів і кредитування суб'єктів господарської діяльності (СГД), частково зумовлене збільшенням гривневого еквівалента валютних кредитів, по-друге – за останні сім років рівень прострочення досяг рекордних значень, навіть вищих, ніж у кризові 2009–2010 роки.

Рис. 1.1. Динаміка кредитів клієнтам (млн грн) та частки проблемних активів у банківській системі (%)

Складено за даними Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.

Наприкінці 2014 року «Укрексімбанк», «Ощадбанк» та «Укргазбанк» визнали суттєве погіршення якості активів, особливо за кредитами тим позичальникам, які є власниками виробничих потужностей у зоні АТО, мають ринки збуту в Росії або зареєстровані в Автономній Республіці Крим. Приріст негативно класифікованих активів (НКА) у кілька разів перевищує збільшення загальних активів банків, особливо значними були зміни в «Укргазбанку» та «Ощадбанку» (Додаток 1.4). Основу НКА традиційно становлять кредитні операції (до 90 %), проте в «Укргазбанку» значними є знецінені вкладення в цінні папери (недержавні корпоративні облігації).

Рівень покриття активів резервами (ПАР) серед державних банків суттєво коливається – від 9 до 51 %, виявляючи тенденцію до підвищення у другій половині 2014 року. Дуже високою є частка ПАР у «Родовід Банку», банку «Київ» та «Укргазбанку» (табл. 1.2). Істотно зріс цей показник найбільших державних банків у IV кварталі.

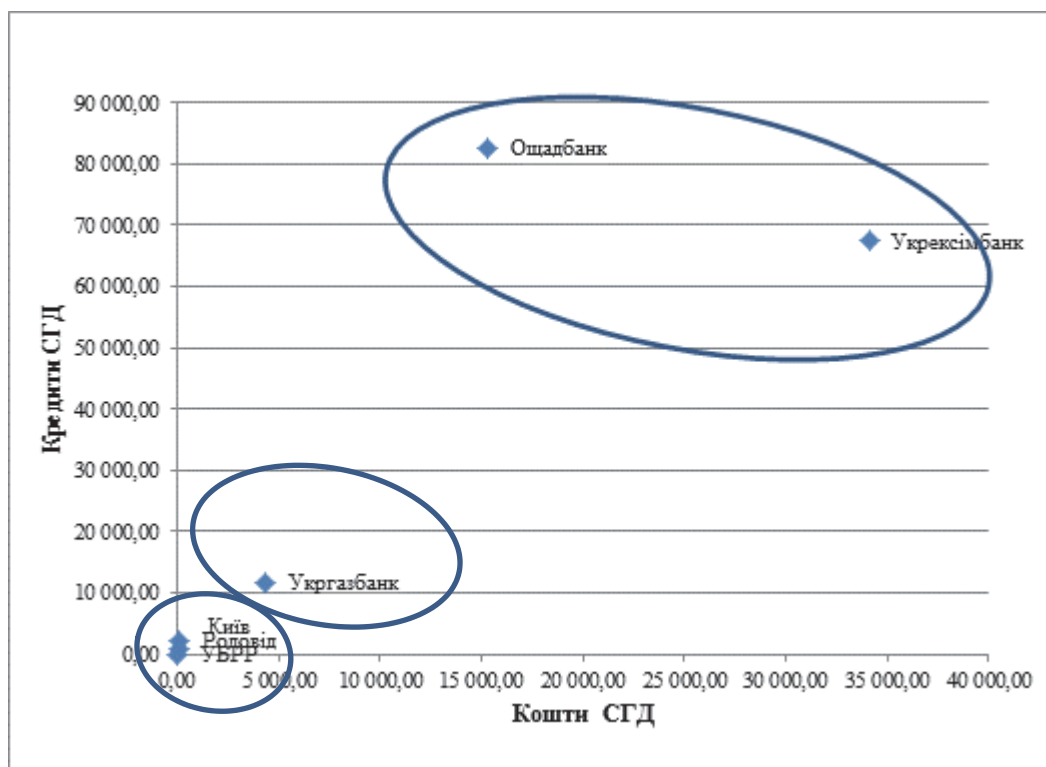
Частка резервів у загальних активах, %

	01.01.2013	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014*
«Укрексімбанк»	10	9	10	10	12	17
«Ощадбанк»	11	12	12	12	12	17
«Укргазбанк»	22	17	20	21	22	31
«Родовід Банк»	46	46	48	49	50	51
«Київ»	36	45	48	46	37	51
«УБРР»	5	0	0	4	4	9
«Держзембанк»	–	0	0	0	0	0
Банківська система	11	9	10	10	11	13

* За оперативними даними.

Розраховано за даними статистичної звітності банків.

Два системно важливих державних банки помітно випереджають інші державні банки у кредитуванні СГД, при цьому основним ресурсом кредитування є кошти фізичних осіб та довгострокове рефінансування банків НБУ (рис. 1.2).

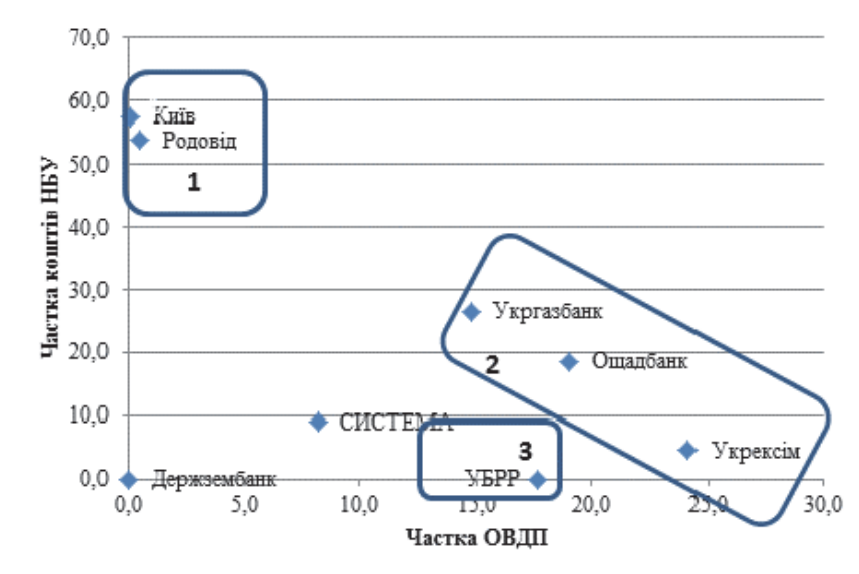

Рис. 1.2. Розподіл державних банків за обсягами кредитування СГД та залучених коштів СГД на кінець 2014 року, млн грн

Складено за даними статистичної звітності банків.

Оптимальним варіантом у збалансуванні активів та пасивів банків має бути кредитування переважно за рахунок коштів клієнтів, проте вітчизняні банки, у т. ч. великі державні, працюють за моделлю фінансування кредитного портфеля підприємствам, використовуючи насамперед заощадження населення, а потім – стабілізаційні кредити НБУ (на цьому наголошували аудитори великих державних банків у звітах за 2013 рік). Як бачимо з рис. 1.2, державні банки становлять, по суті, три кластери: перший, до якого входять «Укрексімбанк» та «Ощадбанк», другий, представлений «Укргазбанком», і третій, що охоплює всі інші державні банки.

Альтернативою кредитуванню клієнтів для державних банків були значні вкладення в ОВДП, при цьому на два найбільші банки припадає 53 % усього обсягу ОВДП банківської системи. Низька частка вкладень в ОВДП малих банків зумовлена ресурсними обмеженнями на приріст дохідних активів та великою часткою проблемних кредитів. На рис. 1.3 відображено поділ державних банків на три типи: 1) значна частка коштів НБУ в ресурсах та невелика сума вкладень в ОВДП; 2) істотна частка коштів НБУ і суттєва частка ОВДП в активах; 3) незначна частка коштів НБУ та істотна частка портфеля ОВДП в активах.

Рис. 1.3. Частка вкладень в ОВДП у загальних активах та частка коштів НБУ в зобов'язаннях на 31 грудня 2014 року*, %

* За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Крім того, найбільші державні банки залишаються ключовими учасниками операцій з розміщення ресурсів на міжбанківському ринку. «Укрексімбанк» та «Ощадбанк» суттєво збільшили розміщення коштів на коррахунках в інших банках. «Держзембанк» усі дохідні активи розмістив у коштах на вимогу в «Укргазбанку», що дає цій установі можливість покривати свої операційні витрати і вести прибуткову діяльність.

ПРОПОЗИЦІЇ

- Включати в аналіз активів показники їх концентрації за 20 найбільшими позичальниками.
- Запровадити показник частки непрацюючих (проблемних) кредитів у кредитному портфелі за міжнародними стандартами (у міжнародній практиці до непрацюючих кредитів (non-performing loan) відносять не всі прострочені кредити, а лише ті, що прострочені більше 90 днів).
- Використовувати показники частки реструктуризованих кредитів у загальному кредитному портфелі та частки прострочених кредитів у раніше реструктуризованих кредитах.

2. ЛІКВІДНІСТЬ

Великі державні банки підтримують високий рівень ліквідності за показниками її нормативів, проте малі державні банки, зокрема «Київ» та «Родовід Банк», припускаються грубих порушень окремих нормативів унаслідок недостатніх обсягів високоліквідних активів.

Запас ліквідності (частка високоліквідних активів у загальних активах) має бути скоригований на величину обтяжених активів – наданих у заставу за залученими коштами від НБУ та інших банків.

Показники дотримання економічних нормативів ліквідності, %

Банк	Дата	Н4 (не <20 %)	Н5 (не <40 %)	Н6 (не <60 %)
«Укресімбанк»	02.01.2014	54,74	98,42	97,47
	31.12.2014	61,03	134,69	114,29
«Ощадбанк»	02.01.2014	35,51	77,68	68,31
	31.12.2014	60,53	104,7	95,29
«Родовід Банк»	02.01.2014	26,84	18,48	19,5
	31.12.2014	3,61	10,06	9,08
«Київ»	02.01.2014	84,52	89,86	31,57
	31.12.2014	0	0	8,05
«Укргазбанк»	02.01.2014	50,75	56,85	66,73
	31.12.2014	33,07	47,97	64,36
«УБРР»	02.01.2014	2240,63	11244,25	23953,79
	31.12.2014	*	*	*
«Держзембанк»	01.07.2014	*	*	*
	31.12.2014	*	*	*

* Значення нормативів ліквідності у двох банків не наведені, оскільки на кілька порядків перевищують граничний рівень через надлишок високоліквідних активів.

Примітка. На 31.12.2014 наводяться оперативні дані.

Складено за даними статистичної звітності банків.

ПРОПОЗИЦІЇ

У державних банках варто застосовувати практику провідних вітчизняних банків, у т. ч. з іноземним капіталом, зокрема проводити **моделювання стресів ліквідності на щоденній основі**, вдаючись до гіпотетичних або історичних сценаріїв кризових подій на ринку. Результатом такого моделювання є визначення потреби у формуванні достатнього запасу ліквідності у кожному банку. При моделюванні слід ураховувати ступінь довіри учасників ринку до банківського сектору та типологію поведінки контрагентів.

В оцінках ризику ліквідності як сигнал раннього попередження використовується показник розривів між активами і пасивами щодо активів (оптимальне значення – не більш ніж –10 %). Проте такий розрив потребує **структурного аналізу** за ключовими валютами (гривня та долар США). Крім того, за

даними аудиторських звітів у державних банках не застосовується трансформація розподілу активів і пасивів за **очікуваними строками погашення** (на додаток до розподілу за договірними строками). Така трансформація дає змогу переоцінити розриви між активами та пасивами в інтервалі до 30 днів й уникнути надмірного запасу ліквідності.

Для моніторингу ліквідності слід додатково використовувати розрахункові (індикативні) показники згідно з концепцією «Базеля III»² та форматами звітності, запровадженими Європейським управлінням з банківського нагляду (European Banking Authority, ЕВА)³:

- **покриття ліквідності** (граничне значення не менш як 100 %);
- **чистого стабільного фінансування** (граничне значення не менш ніж 100 %).

Зазначені алгоритми доцільно модифікувати залежно від специфіки українського банківського сектору та спеціалізації конкретних банків. Важливим чинником також має бути рівень довіри до банків з боку вкладників, тому для надійніших банків мінімальний «запас міцності» може бути знижено.

На додаток пропонуємо розраховувати показник **співвідношення середньозважених строків активів та зобов'язань** (СССАЗ). За нашими оцінками, його оптимальне значення перебуває в діапазоні від 1,5 до 2,5 раза, а у банківській системі – від 0,8 до 4,5 раза. Дуже низьке значення свідчить про неефективну трансформацію пасивів у активи, а високе – про підвищену вразливість банків до ризику ліквідності. Дистанційний моніторинг допомагає своєчасно виявити тривожні тенденції – виходу значення СССАЗ за межі вказаного діапазону, оскільки відповідний файл регулятивної звітності банків (форма 631) складається на декадній основі.

² Див.: Liquidity coverage ratio disclosure standards // Basel Committee on Banking Supervision. – 2014. – Jan. (rev. March 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs272.pdf>.

³ Див.: Technical Standards, Guidelines & Recommendations // European Banking Authority [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/liquidity-risk>.

3. РЕСУРСНА БАЗА

У залученні коштів клієнтів державні банки поділяються на дві категорії: 1) істотна частка ринку у великих державних банках; 2) незначна присутність на ринку малих державних банків (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Ранжування банків за коштами клієнтів

Банк	01.01.2014	01.10.2014	31.12.2014*	Зміна за рік
«Укрексімбанк»	3	2	2	+1
«Ощадбанк»	2	3	3	-1
«Укргазбанк»	19	17	15	+2
«Київ»	115	105	99	+16
«УБРР»	179	163	158	-21
«Держзембанк»	173	164	162	+11

* За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Основою ресурсної бази великих державних банків традиційно є кошти клієнтів, рефінансування центрального банку та залучення ресурсів на міжнародних ринках. Кошти міжнародних та інших фінансових організацій (включаючи Державну іпотечну установу) великою мірою залучають лише «Укрексімбанк» (приріст ресурсу на 105,78 %, частка в ресурсах – 28,8 %) та «Ощадбанк» (91,2 та 19,3 % відповідно), набагато менше – «Укргазбанк» (частка в ресурсах – лише 0,34 %).

Наприкінці 2014 року підвищену частку коштів фізичних осіб у зобов'язаннях мали «Ощадбанк» та «Укргазбанк» (табл. 3.2).

У Додатку 2.2 наведено динаміку коштів клієнтів порівняно з банківською системою. Три найбільші державні банки розширили ресурсну базу за клієнтами через вплив девальвації гривні та високої частки валютних депозитів, особливо зросли кошти СГД, натомість обсяг коштів фізичних осіб фактично скоротився в номіналі валюти рахунків. Це свідчить про схильність населення

Частка коштів інших банків та фізичних осіб у зобов'язаннях банків, %

Банк	Інші банки	Фізичні особи
Банківська система	13,4	35,6
«Укрексімбанк»	4,7	19,3
«Ощадбанк»	6,2	34,0
«Родовід Банк»	9,6	0,1
«Київ»	0,0	29,9
«Укргазбанк»	7,1	34,5
«УБРР»	0,0	0,0
«Держзембанк»	0,0	0,0

Складено за даними статистичної звітності банків.

до паніки і дострокового вилучення коштів. Чималі залишки коштів на рахунках СГД свідчать про зміцнення тривалих відносин банків з такими клієнтами. У цілому на ринку спостерігається тенденція посилення довіри вкладників до державних, а також іноземних банків, і у разі виникнення паніки у банківській системі такі установи будуть стійкішими до ризику вилучення коштів клієнтами, зважаючи на: по-перше, більшу ймовірність отримання рефінансування від центрального банку; по-друге, гарантування повної суми заощаджень для фізичних осіб в «Ощадбанку»; по-третє, значні обсяги міжбанківських операцій між великими державними банками.

Надмірна залежність від залучення коштів на міжбанківському ринку (за нашими оцінками, понад 10 % зобов'язань) зумовлює ризик «зараження» – неповернення коштів проблемними банками. Водночас суттєве або раптове зменшення розміру коштів інших банків та/або дуже низька частка такого ресурсу є тривожним сигналом, про що свідчить аналіз цієї позиції у балансі банків, визнаних неплатоспроможними у 2014 році.

Занадто високу частку валютизації ресурсів мають найбільші державні банки, проте приріст у гривневому еквіваленті майже на 50 % за рік відповідає темпу девальвації гривні (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Динаміка валютизації ресурсної бази банків у 2014 році, %

Банк	Приріст за 2014 рік	Частка зобов'язань в іновалюті
«Укресімбанк»	81,26	75,19
«Ощадбанк»	99,45	44,15
«Укргазбанк»	0,79	30,63
«Родовід Банк»	54,73	4,09
«Київ»	55,51	12,40
«УБРР»	0	0
Банківська система	27,24	54,28

Складено за даними статистичної звітності банків.

У міжнародній практиці широко використовується показник **відношення кредитів клієнтам до коштів клієнтів** (еталонне значення – 90–110 %). Серед державних банків найкраще співвідношення має «Укресімбанк» (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Відношення кредитів клієнтам до коштів клієнтів для вибірки банків, %

Банк	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014*
«Укресімбанк»	109,42	119,63	113,68	83,00	114,45
«Ощадбанк»	129,28	159,04	165,05	157,66	159,56
«Укргазбанк»	157,27	156,06	133,19	130,21	129,24
«Київ»	366,60	375,34	356,41	283,19	219,74
«УБРР»	6 008,68	4 300,52	3 687,74	5 607,48	6 474,75

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Державні банки концентрують значну частину рефінансування, що надається НБУ банківській системі (див. Додаток 2.3), проте увагу слід приділяти питомій вазі такого ресурсу у балансі банків (табл. 3.5).

На нашу думку, високою є залежність банку від рефінансування центральним банком на рівні понад 10 % загальних зобов'язань, підвищеною – від 5 до 10 %, помірною – до 5 %. Істотна залежність банку від такого

**Залучення рефінансування НБУ державними банками
станом на 31 грудня 2014 року***

Банк	Частка коштів НБУ, %	Кошти НБУ, млн грн
Банківська система	9,00	105 226,43
«Укрексімбанк»	4,66	5 237,20
«Ощадбанк»	18,58	19 581,77
«Укргазбанк»	26,59	5 174,61
«Родовід Банк»	53,88	2 801,83
«Київ»	57,50	758,96
«УБРР»	0,00	0,00
«Держзембанк»	0,00	0,00

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

ресурсу може розглядатися як свідчення слабкої життєздатності, низького потенціалу для залучення коштів на ринку.

ПРОПОЗИЦІЇ

До ресурсної бази доцільно включати такі показники:

- рівень валютизації депозитів (частка валютних коштів);
- динаміку коштів клієнтів за номіналом;
- вартість рефінансування НБУ, інших банків, фізичних осіб і СГД;
- відношення кредитів клієнтам до коштів клієнтів;
- рівень концентрації ресурсів за 20 найбільшими кредиторами.

Варто визнати, що позитивним сигналом є збільшення обсягу коштів СГД, особливо на поточних рахунках. Ситуація зі значною частиною коштів фізичних осіб дуже мінлива і не піддається звичайному прогнозуванню, а отже, потребує моделювання поведінки вкладників у стресових умовах.

4. КАПІТАЛІЗАЦІЯ

У 2014 році нарощування регулятивного капіталу банків істотно уповільнилося порівняно з показником збільшення ризикових активів. До головних причин цього можна віднести: зниження дохідності, погіршення якості активів, приріст резервів, девальвацію гривні та труднощі із залученням додаткового капіталу.

Державні банки підтримували рівень капіталізації із запасом («буфером»), проте діагностика за методом стрес-тестування виявила потребу в додатковій капіталізації банків за участю держави (у Державному бюджеті України на 2015 рік передбачено виділення для капіталізації банків 36,5 млрд грн). У другій половині 2014 року внаслідок об'єктивних обставин банки були вимушені переглядати плани нарощування кредитних портфелів.

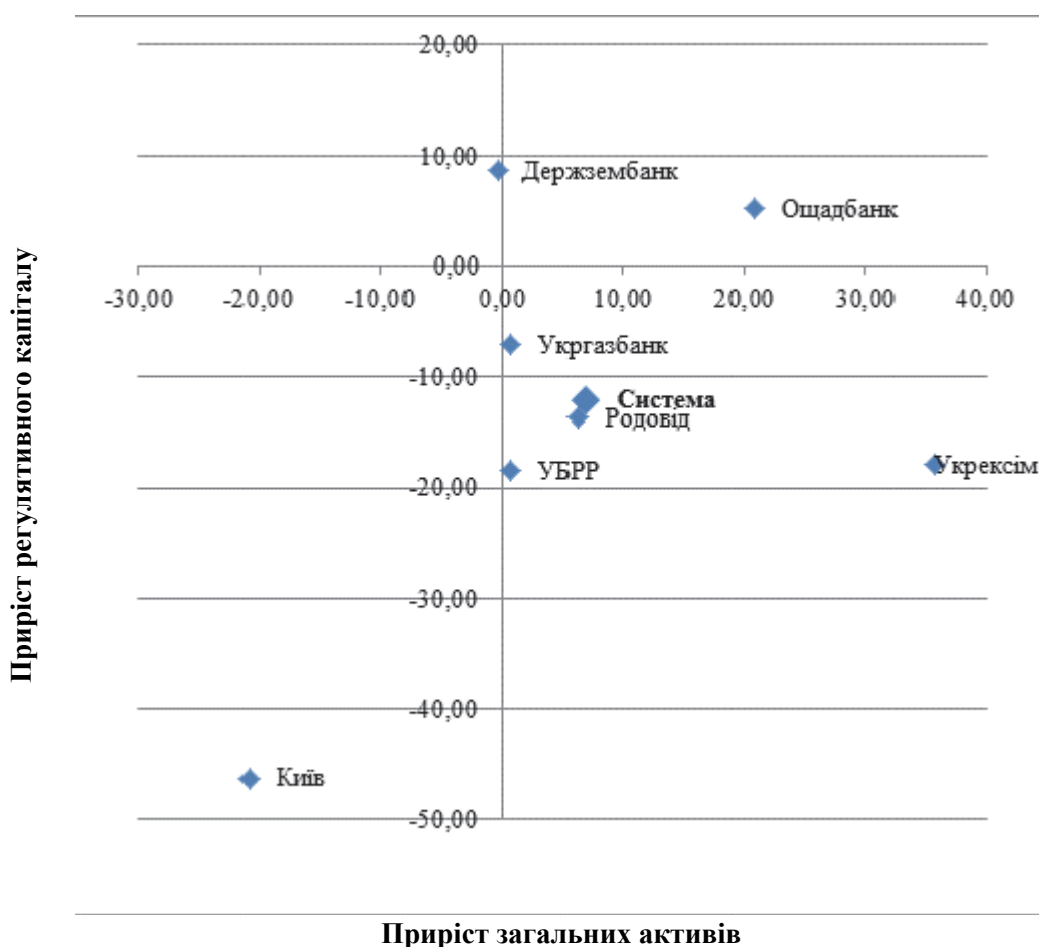

Рис. 4.1. Приріст регулятивного капіталу та загальних активів банків за 2014 рік, %

Складено за даними статистичної звітності банків.

Наведені у Додатку 4.1 дані про дотримання нормативів капіталізації для цілей моніторингу державних банків в ідеалі мають містити інформацію про потреби в додатковому капіталі за результатами діагностичного обстеження. Додаткова капіталізація необхідна банкам для покриття неочікуваних збитків за кредитними та ринковими ризиками, реалізованих збитків від кредитних операцій і курсової різниці, а також нарощування кредитування реального сектору економіки.

Позитивним сигналом для ринку (в т. ч. вкладників та іноземних кредиторів) було збільшення статутного капіталу великих державних банків. У листопаді 2014 року Урядом України визначено Порядок капіталізації банків за участю держави⁴. У грудні 2014 р. ухвалено Закон України «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків». Тоді ж уряд додатково капіталізував «Ощадбанк» на 11,6 млрд грн, «Укркресімбанк» – на 5 млрд грн (для порівняння: на 31.12.2014 у банківській системі сума незареєстрованих внесків акціонерів становила лише 27,8 млрд грн). Обсяги додаткової капіталізації «Укргазбанку» будуть визначені державою найближчим часом.

Інвестиційна складова націоналізованих у період фінансової кризи банків зазнала негативного впливу через погіршення якості активів і спричинену цим збитковість, незавершеність коригування державою стратегій розвитку і вибору моделей бізнесу зазначених банків.

---

⁴ Міністерство фінансів України має змогу придбати акції додаткової емісії банків в обмін на облигації внутрішньої державної позики. Капіталізацію можна буде провести для проблемних банків із недостатнім рівнем капіталу, а також банків, у яких держава володіє більш ніж 75 %. Обов'язковою умовою для капіталізації є зменшення розміру статутного капіталу на суму неврахованих збитків, розрахованих за результатами аудиту. Встановлена норма про те, що за добровільної згоди акціонерів держава повинна увійти до капіталу банку в розмірі не менш ніж на 75 % + 1 акція. Це саме той поріг, за яким міноритарій не має жодного впливу на свої активи (див.: Про затвердження Порядку придбання акцій банків в обмін на облигації внутрішньої державної позики : постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2014 № 632).

ПРОПОЗИЦІЇ

- Розробити механізм участі держави у капіталі у формі субординованого боргу.
- Запровадити механізм «автоматичної» конвертації спеціальних облігацій (т. зв. COCOs⁵) в акції банку в разі зменшення його капіталізації нижче певного рівня («тригера»).
- Створити за допомогою емісії з метою придбання державою додаткового пакета привілейованих акцій (з гарантованими дивідендами) стимул для приватних інвесторів викупити частку держави в капіталі.
- Запровадити моніторинг ринкової вартості державного пакета акцій банків та їх інвестиційної привабливості.
- Здійснювати додаткове стрес-тестування балансу банків одразу після завершення складання річної фінансової звітності та за результатами I півріччя.
- Визнати пріоритетним орієнтиром капіталізації зниження рівня ризику активів, у т. ч. виведення проблемних активів із балансу банків за рахунок продажу, передачі портфелів кредитів, цінних паперів, збільшення вкладень у менш ризикові активи⁶.

---

⁵ CONTINGENT CONVERTIBLES bonds – боргові цінні папери підвищеного ризику з високою винагородою за ризик, що можуть трансформуватися у капітал або просто списуватися, якщо капітал банку зменшується нижче граничного рівня. Такі облігації вперше були запроваджені в 2009 році. COCOs є формою гібридного боргового інструменту: на етапі економічного піднесення це звичайні облігації, а під час кризи вони перетворюються на акцію. Облігації з опцією конвертації забезпечують потік надходжень їх держателям: наприклад, облігації банку Barclays на 1 млрд євро приносять купон 8 %, але будуть конвертовані в акції, якщо капітал першого рівня (Tier 1 ratio) знизиться до менше ніж 7 %. Такій інструмент привабливий для банку, оскільки коштує дешевше, ніж емісія акцій. В ієрархії інструментів капіталу банків, облігації типу COCOs перебувають на рівні вище акцій, а отже, вони вразливіші до збитків, ніж кредитори старшого рівня. Лише у 2013–2014 роках банки ЄС емітували COCOs на загальну суму 31,6 млрд євро, тоді як емісія акцій становила 59,8 млрд євро (Recovery and Reform in the euro area. – Opening remarks by Mario Draghi, President of the ECB, Brookings Institution, Washington, 9 October 2014).

⁶ Див. досвід Великобританії: (<http://www.financial-ombudsman.org.uk/consumer/complaints.htm>); Кіпру (http://www.financialombudsman.gov.cy/forc/forc.nsf/page02_en/page02_en?opendocument); Індії (http://www.rbi.org.in/Scripts/bs_viewcontent.aspx?Id=159) та інших країн.

5. КРЕДИТНІ РЕЙТИНГИ

Фактор підтримки з боку держави традиційно відіграє важливу позитивну роль у присвоєнні високих кредитних рейтингів унітарним і націоналізованим банкам.

Підтвердження рейтингів підтримки «Укресімбанку» і «Ощадбанку» відображає думку Fitch Ratings щодо високої готовності української влади надати їм допомогу. Враховується те, що банки перебувають у 100-відсотковій власності держави, а також їхня роль у державній політиці, висока значущість для банківської системи країни та приклади підтримки капіталом при інших урядах. Повідомляється, що рейтинги «Укресімбанку» і «Ощадбанку» можуть бути знижені, якщо вони не зможуть акумулювати достатньо іноземної валюти, щоб провести майбутні погашення боргу.

Довгостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній валюті, присвоєний агентством Fitch Ratings, а також рейтинг довгострокових депозитів у іноземній валюті, наданий АТ «Укресімбанк» агентством Moody's, є найвищими з можливих на сьогодні для вітчизняного банку й обмежені граничним рівнем суверенного рейтингу України. Рейтинги, присвоєні «Ощадбанку», перебувають на рівні суверенних рейтингів.

Рейтингове агентство «Експерт-Рейтинг» 12.12.2014 підтвердило кредитний рейтинг «Укргазбанку» та рейтинг його облігацій серії «Е» на рівні «aaAA-», прогноз «Позитивний».

Відсутність кредитних рейтингів у малих державних банків («УБРР», «Київ», «Родовід Банк») свідчить про те, що вони не мають потреби і можливості в залученні кредиторів на ринках та «гарантовано» отримують непринятно низький кредитний рейтинг у разі проведення оцінки.

Рейтинги державних банків, встановлені міжнародними рейтинговими агентствами, станом на 31.12.2014

Показник	«Укресімбанк»	«Ощадбанк»
Fitch Ratings		
Довгостроковий рейтинг за національною шкалою	AA- (ukr)	AA- (ukr)
Довгостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній валюті	CCC	CCC
Довгостроковий рейтинг дефолту емітента в національній валюті	CCC	CCC
Короткостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній валюті	C	
Рейтинг стійкості	CCC	CCC
Рейтинг підтримки	5	
Рейтинг пріоритетних незабезпечених зобов'язань в іноземній валюті	CCC	
Moody's Investors Service		
Рейтинг довгострокових депозитів у національній валюті	Сaa3	Сaa3
Рейтинг незабезпечених боргових зобов'язань в іноземній валюті	Сaa3	Сaa3
Рейтинг боргових субординованих зобов'язань в іноземній валюті	Ca	НД
Рейтинг фінансової стійкості банку	E	E
Рейтинг довгострокових депозитів в іноземній валюті	Ca	Ca

Складено за корпоративними сайтами банків.

ПРОПОЗИЦІЇ

Додатково проводити:

- на щомісячній основі огляд скарг клієнтів та відповідей банків на такі звернення, розміщені на фінансових порталах (creditdeposit.ua, banki.ua та ін.);
- принаймні раз на півроку опитування клієнтів на предмет задоволення їхніх потреб у банківських продуктах.

Пропонується адаптувати в Україні світовий досвід роботи фінансового омбудсмена як інституту для розгляду скарг клієнтів банків⁷.

6. ПРИБУТКОВІСТЬ

Головною причиною зниження прибутковості банків, а для багатьох банків – якісного перетворення з прибуткових установ на збиткові, у 2014 році став суттєвий приріст витрат на формування резервів у III–IV кварталах (див. Додаток 6.1). Можна стверджувати, що в останньому кварталі матеріалізувалися кредитні ризики. Найбільше зменшення прибутковості продемонстрували провідні державні банки. Спостерігалася висока зворотна кореляція між зміною витрат на резерви та фінансового результату (наближення до –1). Набагато гірше в частині прибутковості, порівняно з результатами банківської системи, працювали «Укресімбанк», банк «Київ» та «УББР» (див. «Активи»). Відрахування у резерви значно перевищили операційний дохід великих державних банків – у 1,2–1,7 раза, а у банку «Київ» – у 2,6 раза (за системою – лише на 31 %). «Укргазбанк», якому у 2013 році вдалося розформувати значну частину резервів, наприкінці 2014 року визнав істотне погіршення якості активів та збільшив витрати на резерви.

За 2014 рік приріст процентних витрат випереджав зростання процентних доходів в «Укресімбанку», «Ощадбанку» та «Укргазбанку», що призвело до зниження чистого процентного доходу, тоді як у цілому банківська система, навпаки, збільшила чистий процентний дохід (див. Додаток 6.2). При цьому банк «Київ», «Родовід Банк» та «УБРР» знизили як процентні доходи, так і процентні витрати, що свідчить про згорання дохідних та ресурсних операцій. Дохідність процентних активів у провідних державних банків була нижчою за системний рівень, але відповідала рівневі однорідної групи банків.

⁷ Див.: досвід Великобританії (<http://www.financial-ombudsman.org.uk/consumer/complaints.htm>); Кіпру (http://www.financialombudsman.gov.cy/forc/forc.nsf/page02_en/page02_en?opendocument); Індії (http://www.rbi.org.in/Scripts/bs_viewcontent.aspx?Id=159).

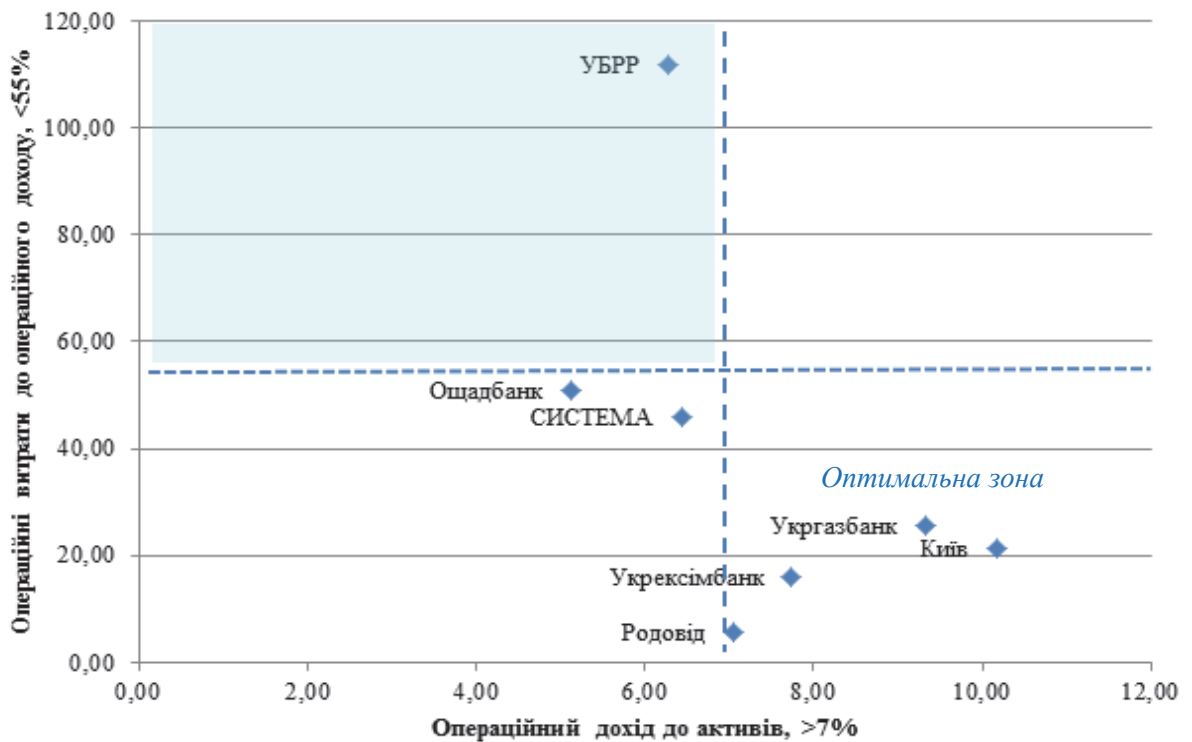
Частка процентних доходів у загальному обсязі доходів банківського сектору становить 72 %, проте іншим суттєвим джерелом доходів для вітчизняних банків є, як правило, курсова різниця. Надмірно висока частка процентного доходу свідчить про низьку диверсифікацію джерел надходжень. Дуже низьку частку комісійного доходу, що не супроводжується таким ризиком, як процентний дохід, мають «Укрексімбанк» (4 %), «Укргазбанк» (5), банк «Київ» (2), «УБРР» (1 %), у той час як у банківській системі вона становила 14 %.

Витрати на формування резервів деяких банків були частково компенсовані позитивним торговельним результатом унаслідок відкритої валютної позиції та девальвації гривні (Додаток 6.3). Проте такий дохід вважається надто ризиковим у банківській практиці через непередбачувані коливання курсу валют, а також не покриває очікуваних і неочікуваних збитків банків від неповернення кредитів в іноземній валюті. Відчутних збитків від девальвації гривні зазнав «Ощадбанк» з огляду на великі обсяги залучених валютних депозитів. Приріст адміністративних витрат, включаючи витрати на персонал (Додаток 6.4), випереджав зростання чистого доходу в «Укрексімбанку» та «Ощадбанку». Загальносистемний рівень витрат на персонал за 2014 р. (банківська система – 2,06 % від операційного доходу) було перевищено в «Ощадбанку» (2,25 %) та банку «Київ» (2,11 %).

Наведені на рис. 6.1 показники ефективності базуються на спостереженнях та еталонних значеннях для банківського сектору:

- операційний дохід до загальних активів (ОДА) – бажано не менш ніж 7 %;
- відношення операційних витрат до операційного доходу (ОВОД) – не вище 55 %.

Високе значення ОДА продемонстрували «Укргазбанк», «Укрексімбанк», банк «Київ», «Родовід Банк». Низьке значення ОДА «Ощадбанку» комбінується з оптимальним рівнем ОВОД. Незадовільні показники ОДА і

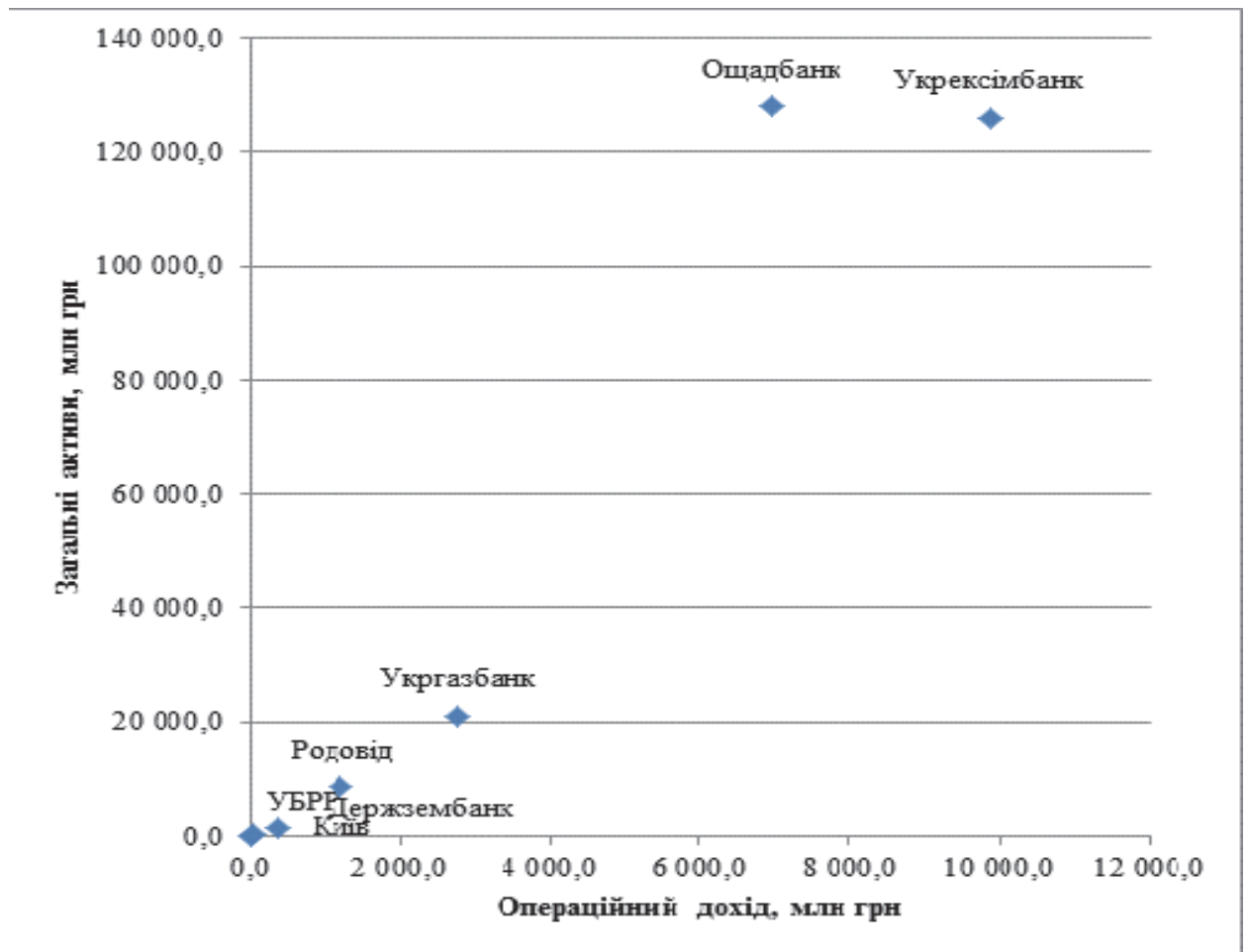
Рис. 6.1. Показники віддачі банків за підсумками 2014 року

Складено за даними статистичної звітності банків.

ОВОД зафіксовано в «УБРР» (Додаток 6.5). Дуже низьке значення ОВОД у банків (менше 20 %) може бути зумовлено специфікою їхнього бізнесу («Укрексімбанк» як установа для великих корпорацій) або незначними витратами на персонал унаслідок проблемного стану (банк «Київ» та «Родовід Банк»).

«Ощадбанк» та «Укрексімбанк» за розміром операційного доходу та загальних активів вочевидь віддалені від інших державних банків (рис. 6.2). Аутсайдерами, що перебувають у стагнації, є «Родовід Банк», «УБРР» та банк «Київ».

Низька процентна маржа (менше 5 %) не дала можливості банкам підтримати прибутковість після збільшення витрат на формування резервів під кредитні ризики (табл. 6.1). Висока волатильність операційного доходу (щомісячні зміни) (Додаток 6.6) у найбільших банків пов'язана з курсовою різницею, яка виникла у IV кварталі, а висока мінливість фінансового результату здебільшого зумовлена коливанням витрат на формування резервів.

Рис. 6.2. Розподіл банків за обсягами операційного доходу і загальними активами
 Складено за даними статистичної звітності банків.

Таблиця 6.1

Чиста процентна маржа та прибутковість активів за 2014 рік державних банків, %

Банк	Чиста процентна маржа	Прибуток на активи
Банківська система	3,69	-3,62
«Укрексімбанк»	3,63	-7,68
«Ощадбанк»	4,62	-6,29
«Родовід Банк»	-0,72	-1,58
«Київ»	1,78	-21,84
«Укргазбанк»	3,65	-9,50
«УБРР»	5,72	-8,98

Складено за даними статистичної звітності банків.

ПРОПОЗИЦІЇ

Доцільно аналізувати додаткові показники діяльності банків:

- відношення операційних витрат до операційного доходу (дає змогу оцінювати рівень контрольованості витрат у банках);
- рівень волатильності фінансового результату (свідчить про стабільність надходжень);
- відношення операційного доходу до загальних активів (показує віддачу активів без урахування ефекту витрат на резерви);
- розмір операційного доходу в розрахунку на одну гривню витрат на персонал (характеризує віддачу витрат на персонал).

ПІДСУМКИ

Аналіз показників діяльності державних банків за 2014 рік дає можливість визнати в цілому задовільними результати роботи трьох найбільших державних банків («Укресімбанк», «Ощадбанк», «Укргазбанк») та незадовільними – всіх невеликих державних банківських установ. Це дає підстави вважати, що держава повинна брати участь лише у великомасштабному банківському бізнесі. Входження держави в капітал банків виправдано лише за умови очевидної переваги в наслідках цього рішення над численними вадами. Неefективна модель бізнесу державного банку шкодить державним інтересам та призводить до відволікання коштів державного бюджету (платників податків) на покриття збитків від необачливої практики господарювання (прийняття надмірного ризику), здійснюваної керівниками таких банків.

Поряд із загальним головним чинником – погіршенням якості активів – залишається серйозною проблемою напружений стан ліквідності. Водночас найбільші з державних банків, котрі виявилися вельми вразливими до економічного спаду в Україні й історично мали суттєві експозиції за операціями з підприємствами державного сектору, залишаються вкрай залежними від державних ресурсів.

Як показала глобальна фінансова криза, інвесторам не слід цілком покладатися в оцінках емітентів на кредитні рейтинги, встановлювані рейтинговими агентствами, котрі іноді помиляються або із запізненням реагують на погіршення стану емітентів. Підвищення вимог регулятивних органів до рейтингових агентств має супроводжуватися переглядом моделі бізнесу таких організацій. Так звані рейтинги надійності банків, що складаються за даними оприлюдненої офіційної звітності, не можуть бути основою для інвестиційних рішень, а, швидше, призначені для поліпшення іміджу окремих банків.

Глобальна фінансова криза довела, що стан національних банківських систем багато в чому залежить від стійкості великих банків. Разом із тим уря-

ди провідних країн⁸, Базельський комітет з банківського нагляду, Рада з фінансової стабільності⁹, Європейське управління з банківського нагляду (ЕВА)¹⁰ визнають, що статус великого, а особливо – великого державного банку може призводити до проблеми «безвідповідальної поведінки» (moral hazard), коли керівники таких банків, котрі визнаються офіційно або неофіційно «надто великими, аби їм дозволили загинути» (too big to fail), нехтують принципами обачливості у бізнесі та схиляються до прийняття надмірного ризику, розраховуючи на явну або неявну гарантію державної підтримки у разі провалу. Водночас учасники ринку сприймають участь держави у капіталі банку як ознаку більшої надійності установи, порівняно з приватною, і це дає змогу державному банку залучати ресурси за нижчою вартістю, ніж інші банки. Зокрема, експерти Федеральної резервної системи США визнають чинником фінансової кризи 2007 і 2008 років тривалу історію урядового захисту кредиторів від збитків. Коли інвестори захищені урядом, вони почуваються мотивованішими до отримання більшої винагороди, не побоюючись

---

⁸ Reducing the Moral Hazard Posed by Systemically Important Financial Institutions // Financial Stability Board. – 2010. – 11 Nov. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.financialstabilityboard.org/2010/11/r_101111a/?page_moved=1.

⁹ Progress and Next Steps Towards Ending “Too-Big-To-Fail” (TBTF): Report of the Financial Stability Board to the G-20 // Financial Stability Board. – 2013. – 2 Sept. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.financialstabilityboard.org/wp-content/uploads/r_130902.pdf?page_moved=1.

¹⁰ Див.: Erkki Liikanen: Too-big-to-fail and a reform of banking structures : Speech by Mr Erkki Liikanen, Governor of the Bank of Finland and Chairman of the High-level Expert Group on reforming the structure of the EU banking sector, at a seminar at the Bank of Italy (Rome, 27 June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/review/r140701d.htm>; Andreas Dombret: The «too big to fail»-problem and the roots of international cooperation : Speech by Dr Andreas Dombret, Member of the Executive Board of the Deutsche Bundesbank, at a reception to bid farewell to Mr Thomas Notheis, financial attaché, and to welcome his successor, Mr Alexander Sattler (Mumbai, 30 October 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bis.org/review/r141031c.htm>.

надмірного ризику¹¹. Кредитори також менш вимогливі до моніторингу банків, які неявно захищені державою, що в цілому послаблює ринкову дисципліну. Обидва ефекти стимулюють ризик, що робить дуже великі банки вразливішими до стресів і, у разі колапсу, потребує фінансових вливань для збереження їхньої платоспроможності.

Заслуговує на увагу практика оприлюднення деталізованої фінансової звітності великих банків у провідних країнах на сайтах регулятора, що дає змогу учасникам ринку проводити зважене оцінювання результатів діяльності всього банківського сектору¹².

На додаток до визначених у кожному компоненті цього аналізу пропозицій пропонуємо розробити систему оцінювання результатів діяльності керівництва державних банків з урахуванням рівня дохідності та ризиків. Така оцінка має визначатися щороку, що дасть керівникам можливість досягати поставлених цільових орієнтирів на середньостроковій основі.

Як показали прецеденти з проблемними банками у 2014 році, система менеджменту є вирішальним фактором успіху або провалу стратегії банку. У зв'язку з цим потребує додаткового моніторингу та якісного аналізу **система корпоративного управління в державних банках**.

---

¹¹ Our Perspective // Federal Reserve Bank of Richmond [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.richmondfed.org/research/our_perspective/toobigtofail/index.cfm.

¹² Наприклад, див.: The Uniform Bank Performance Report (UBPR) // Federal Financial Institutions Examination Council [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ffiec.gov/ubpr.htm>; Bank Data Guide // Federal Deposit Insurance Corporation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fdic.gov/bank/statistical/guide/BankDataGuide.pdf>.

ДОДАТКИ

ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ ЗА УЧАСТЮ ДЕРЖАВИ В КАПІТАЛІ У 2014 РОЦІ

Додаток 1.1. Ключові показники діяльності найбільших державних банків

	АТ "Укрексімбанк"		АТ "Ощадбанк"		АБ "УКРГАЗБАНК"	
	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2014	01.01.2015
Загальна інформація						
Активи чисті, млн грн	94 349,06	125 999,83	103 593,43	128 116,76	23 793,94	21 027,91
Активи в доларовому еквіваленті, млн \$	11 808,39	7 989,84	12 965,39	8 124,08	2 977,96	1 333,41
Ранг за чистими активами	3	3	2	2	16	17
Ранг за коштами клієнтів	3	2	2	3	19	15
Загальні активи, млн грн	97 732,28	97 732,28	117 184,12	155 106,36	28 714,93	30 282,70
Капіталізація						
Н1 (регулятивний капітал), млн грн	20 094,80	20 178,42	19 351,02	30 752,45	4 511,38	4 100,24
Н2 (не <10%)	29,22	22,55	25,41	31,4	21,02	21,26
Приріст Н1 за рік, %	-0,77	0,42	5,81	58,92	18,47	-9,11
Суборд. кредити, млн грн	2 927,34	5 829,40	796,04	1 572,53	0	0
Ресурси						
Кошти НБУ, млн грн	9 209,03	5 237,20	20 591,97	19 581,77	6 297,50	5 174,61
Частка коштів НБУ в зобов'язаннях, %	12,07	4,66	24,77	18,58	32,68	26,59
Кошти банків, млн грн	3 090,09	5 283,78	3 431,38	6 510,13	2 265,49	1 383,09
Частка коштів банків, %	4,05	4,7	4,13	6,18	11,76	7,11
Кошти СГД, млн грн	22 697,10	34 119,28	9 399,93	15 268,76	2 094,75	4 373,77
Частка коштів СГД в зобов'язаннях, %	29,76	30,34	11,31	14,49	10,87	22,48
Кошти ФО, млн грн	17 048,40	21 669,17	35 070,53	35 825,54	5 601,71	6 704,51
Частка коштів ФО в зобов'язаннях, %	22,35	19,27	42,18	34,0	29,07	34,46
Частка коштів НФУ в зобов'язаннях, %	1,37	1,37	1,19	3,24	4,47	5,6
Кошти МіФО, млн грн	15 735,97	32 381,95	10 607,15	20 281,83	26,5	66,39
Частка коштів МіФО в зобов'язаннях, %	20,63	28,79	12,76	19,25	0,14	0,34
Кошти клієнтів, млн грн	42 489,01	59 716,51	45 459,97	54 533,70	8 569,66	12 192,59
Динаміка залишків коштів клієнтів, більше 0 %	-1,17	6,23	5,3	9,39	-13,28	1,72
Частка строкових коштів в коштах клієнтів, %	57,82	48,67	61,23	62,02	66,18	59,15
Ліквідність						
Н4 (не <20%)	54,74	61,03	35,51	60,53	50,75	33,1
Н5 (не <40%)	98,42	134,69	77,68	104,7	56,85	47,97
Н6 (не <60%)	97,47	114,29	68,31	95,29	66,73	64,36
Л13-1	1,21	0,39	0,85	31,21	1,27	0,67
Л13-2 (не >10%)	0,14	4,22	8,52	0,0	8	4,37
Високоліквід. активи, млн грн	7 806,19	15 157,99	7 503,16	13 937,45	2 131,55	2 665,87
Частка високоліквід. активів в активах, %	7,51	10,01	6,4	8,99	7,42	8,8
Готівка та еквівалент, %	3,49	2,08	4,23	3,01	3,68	4,67
Кредити клієнтам / Кошти клієнтів, 90-110%	109,42	114,45	129,28	159,56	157,27	129,24
Покриття ліквідністю, > 75%	146,58	152,94	176,76	164,85	204,94	195,33
Кредитна активність						
Кредитний портфель клієнтів в активах, %	44,73	45,14	50,15	56,1	46,94	52,04
Кредитний портфель клієнтів (міс. приріст), %	2,1	4,09	-3,43	11,27	-3,37	1,89
ОВДП, млн грн	21 075,33	36 598,68	24 090,15	29 539,78	4 324,42	4 485,64
Частка ОВДП в активах, %	20,28	24,17	20,56	19,04	15,06	14,81
Кредитний портфель клієнтів, млн грн	46 492,11	68 347,83	58 771,13	87 014,13	13 477,72	15 758,27
Кредити СГД	45 774,03	67 369,11	54 774,83	82 719,47	10 170,26	11 637,81
Кредити ФО	718,07	978,72	3 996,31	4 294,66	3 307,45	4 120,46
Недержавні ЦП та похідні, млн грн	16 888,12	13 461,55	11 357,42	9 943,67	2 475,71	2 450,44
Частка в активах недержавних ЦП та похідних, %	16,25	8,89	9,69	6,41	8,62	8,09
Якість активів						
Н7 (не >25%)	21,5	15,27	15,45	17,83	22,17	33,54
Н8 (не >800%)	99,14	172,67	208,6	183,51	127,05	201,33
Н9 (не >5%)	0,16	0,27	1,83	0,83	0,11	0,11
Н10 (не >30%)	0,34	0,46	2,04	1,00	0,22	0,2
Н11 (не >15%)	0,06	0,05	0,15	0,09	0,61	0,63
Н12 (не >60%)	0,58	0,44	0,43	0,25	0,75	0,77
НКА (не >10%)	14,91	23,17	6,34	14,93	17,00	28,67
НКА, млн грн	15 501,99	35 078,30	7 431,88	23 188,20	4 881,67	8 681,77
ЧПА (не > 10%)	15,38	21,37	7,3	17,89	24,38	28,51
Частка резервів, %	9,23	16,78	11,6	17,4	17,14	30,56
Прострочені н/д, млн грн	1 440,12	3 522,78	1 206,46	2 434,83	1 053,12	1 457,57
Прострочені нараховані доходи / КП клієнт.	2,9%	3,3%	2,1%	2,8%		
<i>примітки</i>						
	тривожна ситуація					
	небезпечна ситуація					

Додаток 1.2. Динаміка активів та резервів, млн грн

БАНК	Позиція в активах	01.01.2013	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	01.01.2015	Приріст порівняно з 2014 роком	
								млн грн	%
«Укресімбанк»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	97 732,28	103 939,64	118 029,13	123 352,61	148 899,89	151 401,14	47 461,50	45,66
	Резерви під активні операції	9 783,40	9 590,58	12 289,79	12 218,38	17 372,53	25 401,31	15 810,73	164,86
«Ощадбанк»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	97 128,84	117 184,12	125 296,30	130 777,02	129 595,01	155 106,36	37 922,24	32,36
	Резерви під активні операції	11 120,29	13 590,68	14 514,23	15 103,36	15 887,91	26 989,60	13 398,91	98,59
«Укргазбанк»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	27 021,09	28 714,93	27 233,80	28 799,53	29 280,38	30 282,70	1 567,77	5,46
	Резерви під активні операції	6 023,85	4 920,99	5 504,13	5 915,38	6 310,16	9 254,79	4 333,80	88,07
«Родовід Банк»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	16 523,92	16 389,01	16 931,03	17 013,96	17 133,89	17 481,51	1 092,51	6,67
	Резерви під активні операції	7 648,91	7 553,38	8 073,54	8 371,59	8 548,94	8 950,13	1 396,75	18,49
«Київ»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	4 442,60	3 837,23	4 033,07	3 915,08	3 328,16	3 006,48	-830,75	-21,65
	Резерви під активні операції	1 607,33	1 717,93	1 915,71	1 791,15	1 239,41	1 521,88	-196,05	-11,41
«УБРР»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	176,34	129,37	116,98	117,2	117,33	117,34	-12,03	-9,3
	Резерви під активні операції	8,79	0,45	0,27	4,17	4,19	11,05	10,61	2 374,24
«Держзембанк»	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	0	147,31	128,27	127,84	128,72	129,88	-17,43	-11,83
	Резерви під активні операції	0	0,03	0,02	0,01	0,01	0	-0,03	-100
Банківська система	ЗАГАЛЬНІ АКТИВИ	1 267 892,4	1 408 688,3	1 463 459,1	1 454 091,5	1 475 439,7	1 520 816,8	112 128,5	7,96
	Резерви під активні операції	140 700,0	130 593,7	147 550,5	147 127,8	164 546,3	203 964,4	73 370,7	56,18

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 1.3. Динаміка частки проблемних активів у загальному портфелі банків, %

Банк	Дата	Частка проблемних активів у загальному портфелі
«Укресімбанк»	01.01.2014	15,4
	31.12.2014	21,4
«Ощадбанк»	01.01.2014	7,3
	31.12.2014	17,9
«Родовід Банк»	01.01.2014	92,5
	31.12.2014	93,6
«Київ»	01.01.2014	79,9
	31.12.2014	83,8
«Укргазбанк»	01.01.2014	24,4
	31.12.2014	28,5
«УБРР»	01.01.2014	0,2
	31.12.2014	42,8
«Держзембанк»	01.01.2014	0
	31.12.2014	0

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 1.4. Динаміка негативно класифікованих активів, %

Банк	Показник	Приріст за 2014 рік	Співвідношення приростів НКА та загальних активів
«Укресімбанк»	Сума НКА	126	274
	Загальні активи	46	
«Ощадбанк»	Сума НКА	212	663
	Загальні активи	32	
«Укргазбанк»	Сума НКА	78	1560
	Загальні активи	5	
«Київ»	Сума НКА	-25	114
	Загальні активи	-22	
«УБРРР»	Сума НКА	14	-156
	Загальні активи	-9	
Банківська система	Сума НКА	68	850
	Загальні активи	8	

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 1.5. Кошти, розміщені в інших банках, млн грн

Банк	Показник	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014	Приріст із початку року	
							млн грн	%
«Укресімбанк»	Кошти на коррахунках в інших банках	4 291,26	6 022,92	6 938,45	4 738,27	12 013,13	7 721,87	179,94
	Міжбанківські кредити та депозити	2 166,62	1 204,62	1 883,71	1 354,14	3 730,76	1 564,14	72,19
«Ощадбанк»	Кошти на коррахунках в інших банках	2 549,29	2 922,02	3 066,80	4 861,44	9 272,87	6 723,58	263,74
	Міжбанківські кредити та депозити	5 062,77	4 491,63	8 456,32	1 472,03	1 318,02	-3 744,74	-73,97
«Укргазбанк»	Кошти на коррахунках в інших банках	1 073,95	1 091,66	1 715,30	1 287,05	1 252,00	178,05	16,58
	Міжбанківські кредити та депозити	930,62	546,59	848,83	1 662,17	862,92	-67,70	-7,27
«Родовід Банк»	Кошти на коррахунках в інших банках	103,84	137,32	139,83	154,63	175,79	71,95	69,29
	Міжбанківські кредити та депозити	0,0002	0	0	20	14,50	14,50	6 110 308,77
»УБРР»	Кошти на коррахунках в інших банках	1,05	1,68	0,32	0,26	0,01	-1,04	-99,51
	Міжбанківські кредити та депозити	36	21	22	18	18	-18	-50
«Київ»	Кошти на коррахунках в інших банках						-34,0	-97,7
	Міжбанківські кредити та депозити						НД	НД
«Держзембанк»	Кошти на коррахунках в інших банках	136,71	118,32	117,42	118,26	119,86	-16,84	-12,32
	Міжбанківські кредити та депозити	0	0	0	0	0	0	

Складено за даними статистичної звітності банків.

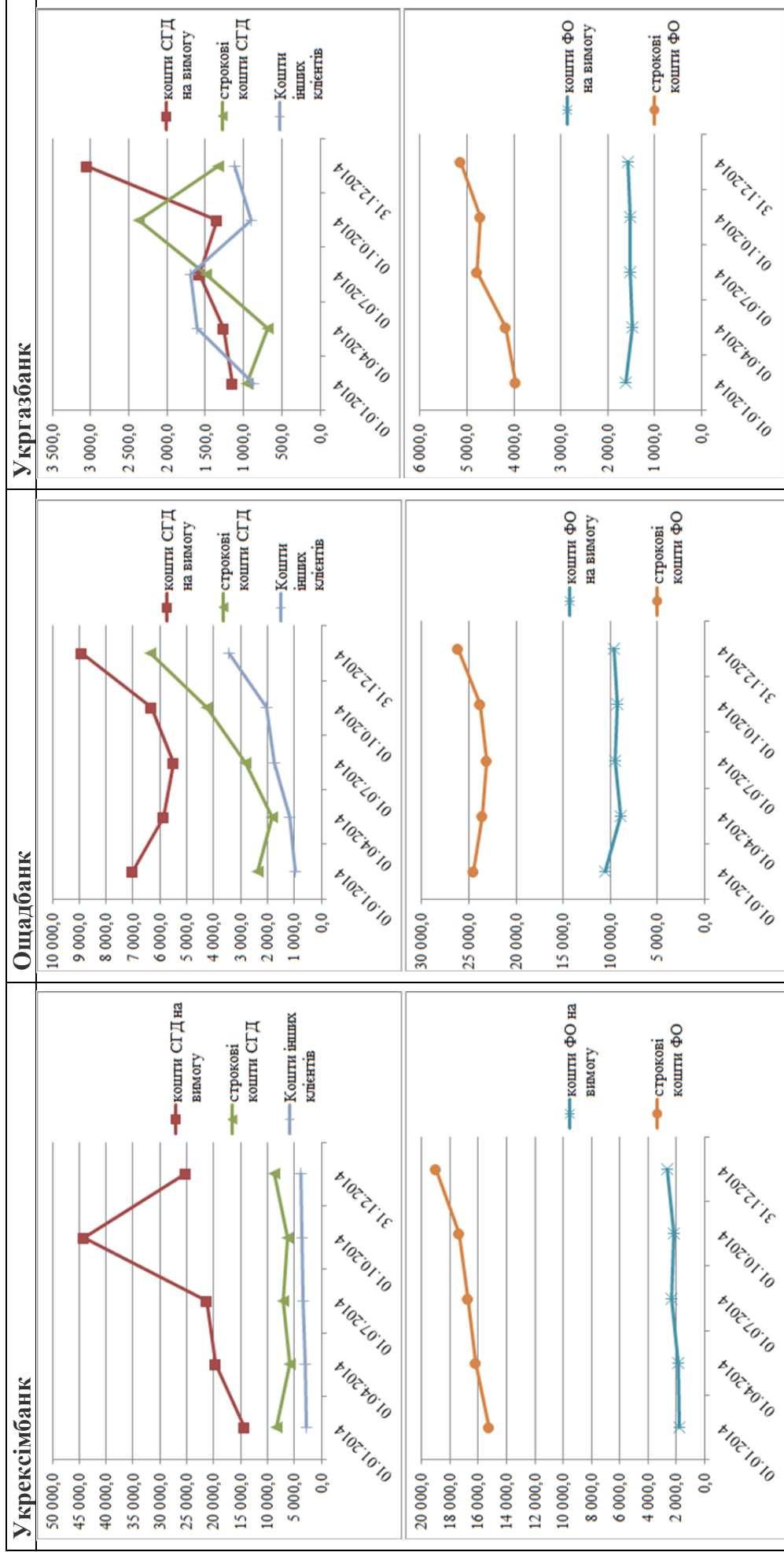
Додаток 2.1. Динаміка коштів суб'єктів господарювання (СГД) та фізичних осіб (ФО), млн грн

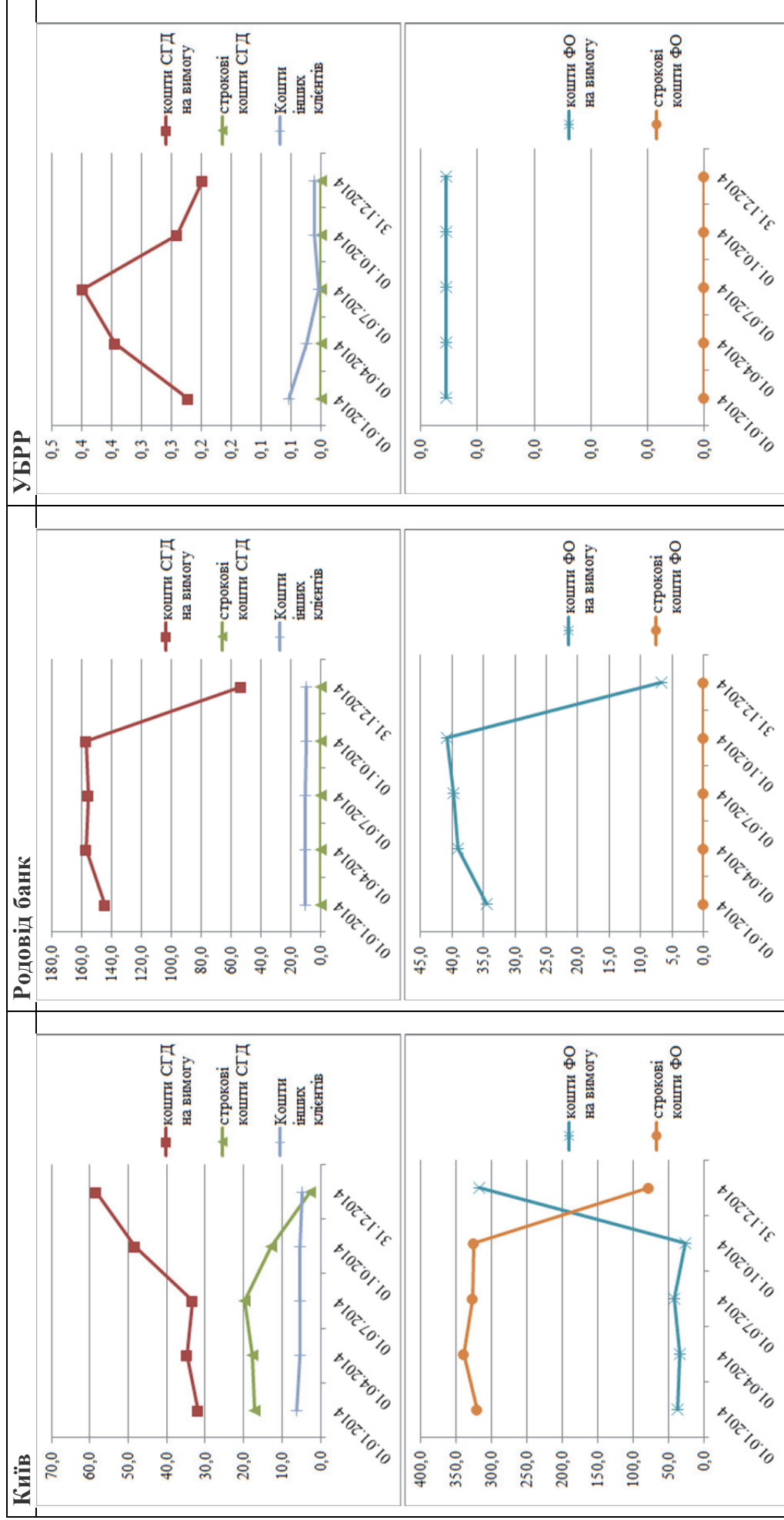
Банк	Показники	01.01.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014*	Приріст із початку року	
						млн грн	%
«Укресімбанк»	Кошти СГД	22 697,10	28 498,13	50 407,12	34 119,28	11 422,18	50,32
	Кошти ФО	17 048,40	19 118,00	19 614,29	21 669,17	4 620,77	27,1
«Ощадбанк»	Кошти СГД	9 399,93	8 344,05	10 552,37	15 268,76	5 868,84	62,43
	Кошти ФО	35 070,53	32 542,22	33 168,46	35 825,54	755,01	2,15
«Укргазбанк»	Кошти СГД	2 094,75	3 068,67	3 709,46	4 373,77	2 279,02	108,8
	Кошти ФО	5 601,71	6 307,23	6 252,71	6 704,51	1 102,80	19,69
«Родовід Банк»	Кошти СГД	144,26	155,06	156,75	52,76	-91,5	-63,43
	Кошти ФО	34,47	39,86	40,79	6,67	-27,8	-80,64
«УБРР»	Кошти СГД	0,22	0,4	0,24	0,2	-0,02	-10,87
	Кошти ФО	0	0	0	0	0	-0,01
«Держзембанк»	Кошти СГД	19,38	0	0	0	-19,38	-100
	Кошти ФО	0	0	0	0	0	0
Банківська система	Кошти СГД	234 948,00	233 231,19	258 193,91	261 372,32	26 424,32	11,25
	Кошти ФО	433 726,35	420 203,66	402 421,07	416 370,74	-17 355,60	-4

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 2.2. Динаміка коштів клієнтів, млн грн

Складено за даними статистичної звітності банків. Станом на 31.12.2014 – оперативні дані.

Додаток 2.3. Інформація про надані Національним банком України у 2014 р. банкам кредити на строк більше 30 календарних днів

Найменування банку	Надано, тис. грн	Дата рішення НБУ	Тип забезпечення	Вид кредиту
АБ "УКРГАЗБАНК"	193 844,0	27.01.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "Укресімбанк"	1 500 000,0	27.01.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	30.01.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1100 000,0	31.01.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	400 000,0	31.01.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АБ "УКРГАЗБАНК"	169 897,6	04.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АБ "УКРГАЗБАНК"	180 169,0	04.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	600 000,0	07.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	600 000,0	12.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	900 000,0	13.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АБ "УКРГАЗБАНК"	200 000,0	19.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	900 000,0	21.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "Укресімбанк"	600 000,0	21.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	25.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 500 000,0	26.02.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	27.02.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	19.03.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	891 700,0	19.03.2014	Облігації ДІУ	Тендер
АТ "Укресімбанк"	1 000 000,0	19.03.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	950 000,0	20.03.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	386 000,0	20.03.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	940 000,0	27.03.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	253 000,0	15.04.2014	Облігації ДІУ; майнові права за кред. та ін.	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	137 100,0	15.04.2014	Майнові права за кредитами та ін.	Тендер
АТ "Укресімбанк"	230 000,0	15.04.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	730 593,6	22.04.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	456 621,0	22.04.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	750 000,0	29.04.2014	Облігації підприємств	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	535 316,0	19.05.2014	Облігації місцевих позик	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	3 510 000,0	27.05.2014	Держоблігації та облігації підприємств	Стаб. кредит
АТ "ОЩАДБАНК"	2 490 000,0	27.05.2014	Держоблігації України	Стаб. кредит
АБ "УКРГАЗБАНК"	650 000,0	10.06.2014	Облігації підприємств	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	16.07.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	320 000,0	16.07.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "Укресімбанк"	1 000 000,0	16.07.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	13.08.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	350 000,0	13.08.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	156 325,3	10.09.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	478 100,0	08.10.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	460 000,0	05.11.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	275 000,0	12.11.2014	Держоблігації України	Тендер
АТ "Укресімбанк"	790 000,0	02.12.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 000,0	03.12.2014	Майнові права за кредитами та ін.	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	125 000,0	03.12.2014	Майнові права за кредитами та ін.	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	34 753,6	10.12.2014	Держоблігації України	Тендер
АБ "УКРГАЗБАНК"	749 663,2	18.12.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО
АТ "ОЩАДБАНК"	1 000 012,2	26.12.2014	Держоблігації України	Пряме РЕПО

Загальний обсяг виданого рефінансування 35 493 095,4
В т.ч. стабілізаційні кредити 6 000 000,0

Джерело: Національний банк оприлюднюватиме інформацію про надані банкам кредити рефінансування на строк більше 30 днів : прес-реліз // Національний банк України. – 2015. – 27 січ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=14075359&cat_id=55838.

Додаток 4.1. Нормативи капіталізації державних банків

Банк	Дата	Н1 (не <120 млн грн), грн	Н2 (не <10 %), %
«Укрексімбанк»	02.01.2014	20 094 799 031	29,22
	01.04.2014	21 385 720 656	28,47
	01.07.2014	20 539 586 000	26,17
	01.10.2014	19 709 915 950	24,64
	31.12.2014	20 178 422 966	22,55
«Ощадбанк»	02.01.2014	19 351 018 083	25,41
	01.04.2014	19 394 080 777	25,61
	01.07.2014	18 851 405 524	22,82
	01.10.2014	19 171 015 569	23,60
	31.12.2014	30 752 454 739	31,40
«Родовід Банк»	02.01.2014	3 344 997 076	37,98
	01.04.2014	3 267 516 992	37,21
	01.07.2014	3 107 766 601	35,74
	01.10.2014	2 935 791 290	34,31
	31.12.2014	3 017 033 914	35,20
«Київ»	02.01.2014	533 240 408	26,22
	01.04.2014	335 630 475	16,58
	01.07.2014	412 517 527	19,44
	01.10.2014	296 883 116	13,90
	31.12.2014	169 821 444	7,97
«Укргазбанк»	02.01.2014	4 511 384 561	21,02
	01.04.2014	4 611 158 389	23,50
	01.07.2014	4 327 692 213	22,81
	01.10.2014	4 281 004 759	22,25
	31.12.2014	4 100 240 374	21,26
«УБРР»	02.01.2014	100 056 477	86,65
	01.04.2014	99 519 649	98,57
	01.07.2014	95 561 659	96,38
	01.10.2014	94 883 449	104,24
	31.12.2014	81 853 904	98,31
«Держзембанк»	01.07.2014	125 697 908	189,33
	01.10.2014	126 702 395	189,73
	31.12.2014	125 964 541	187,39

Примітка. Нормативи Н3 та Н3-1 скасовані регулятором з 30 грудня 2014 року.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 5.1. Рейтинги банків за надійністю депозитних вкладів

Ранкінг НБУ	Банк	Довгострокова динаміка депозитів у нац. валюті	Відповідність статутного капіталу активам	Ліквідність	Підтримка і ризики власників	Ефективність діяльності	Залежність від коштів населення	Динаміка власного капіталу за півроку	Чиста процентна маржа	Коефіцієнт системності/проблемності	Сумарний рейтинг	Буквенне значення рейтингу й прогноз аналітиків	Динаміка гривневих депозитів за рік	
													млн грн	%
3	Укрэксимбанк	3	4	3	4	3	3	3	3	1,07	3,58	B+	1 151	7,0
19	Креди Агриколь Банк	4	2	4	4	4	3	3	4	1,00	3,50	B+	3 070	53,4
2	Ощадбанк	2	4	2	4	3	2	2	4	1,09	3,22	B+	-769	-2,3
15	Укргазбанк	4	4	3	2	4	2	2	4	1,00	3,05	B=	2 007	40,5
17	ОТП Банк	4	3	4	4	2	2	1	4	1,00	3,05	B+	1 333	31,1
5	Промінвестбанк	3	4	2	1	4	4	4	3	1,00	2,95	C=	199	2,6
12	ВТБ Банк	1	4	3	1	4	4	4	4	1,00	2,95	C=	-2 416	-36,8
21	Фидобанк	4	4	3	1	3	3	3	3	1,00	2,85	C=	2 695	189,0
6	Укрсоцбанк	3	2	2	4	3	2	2	4	1,03	2,83	C=	674	6,0
7	Райффайзен Банк Аваль	2	2	3	4	2	2	1	4	1,06	2,70	C+	-2 609	-12,8
14	Укрсиббанк	2	2	4	4	2	2	1	4	1,00	2,70	C+	-340	-3,4
11	Альфа-Банк	3	3	4	1	3	2	3	4	1,00	2,70	C=	1 393	21,5
1	ПриватБанк	3	3	3	1	3	1	3	4	1,10	2,70	C=	1 247	2,0
10	ПУМБ	2	3	3	1	4	2	3	4	1,02	2,65	C=	-27	-0,3
4	Дельта Банк	4	2	3	1	3	2	4	1	1,08	2,65	C=	4 563	28,8
22	Имексбанк	3	3	3	1	3	1	4	4	1,00	2,55	C-	734	18,0
30	Універсал Банк	3	4	2	3	2	2	1	3	1,00	2,55	C=	130	9,0
8	Сбербанк России	2	3	2	1	4	2	3	4	1,04	2,55	C=	-1 291	-24,3
13	Банк «Финансы и Кредит»	4	3	2	1	2	2	4	2	1,05	2,47	C-	2 130	28,1

ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ ЗА УЧАСТЮ ДЕРЖАВИ В КАПІТАЛІ У 2014 РОЦІ

Ранкінг НБУ	Банк	Довістрокова динаміка депозитів у нац. валюті	Відповідність статутного капіталу активам	Ліквідність	Підтримка і ризики власників	Ефективність діяльності	Залежність від коштів населення	Динаміка власного капіталу за півроку	Чиста процентна маржа	Коефіцієнт системності/проблемності	Сумарний рейтинг	Буквене значення рейтингу і прогноз аналітиків	Динаміка гривневих депозитів за рік	
													млн грн	%
25	Банк «Киевская Русь»	3	2	3	1	3	2	3	3	1,00	2,35	C-	648	19,2
29	Укринбанк	4	2	2	1	3	2	4	2	1,00	2,35	C-	874	31,7
31	Всеукраїнський банк розвитку	1	3	3	1	3	2	3	4	1,00	2,35	C-	-857	-35,9
9	Надра Банк	3	3	1	1	3	4	3	1	1,00	2,30	C-	591	9,4
20	«Пивденний»	4	2	2	1	3	2	3	3	1,00	2,30	C=	760	26,6
18	«Финансовая Инициатива»	2	3	4	1	3	2	4	4	0,80	2,16	C-	-158	-3,6
27	Златобанк	3	2	1	1	3	2	4	3	1,00	2,15	C-	235	9,1
24	Крещатик	2	3	4	1	2	2	1	1	1,00	2,10	C=	-116	-2,5
16	VAB Банк	4	4	2	1	3	1	4	3	0,81	2,10	C-	3 196	48,2
28	Банк «Кредит Днепр»	3	2	2	1	2	1	4	3	1,00	2,05	C-	493	22,9

Джерело: Шпитко Е. Рейтинг надєжности банков – первое полугодие 2014 года / Е. Шпитко, В. Кравченко, А. Бутенко // Forbes. – 2014. – 15 авг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/business/1376933-rejting-nadezhnosti-bankov-pervoe-polugodie-2014-goda>.

Додаток 6.1. Динаміка відрахувань у резерви та фінансового результату, млн грн

Банк	Стаття	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014*	Зміна порівняно з 2014 р.		Кореляція між ВР та ФР
							млн грн	%	
«Укресімбанк»	Відрахування в резерви	2 957,51	2 701,18	3 684,00	9 128,76	17 152,25	14 194,74	480	-0,998033
	Фінансовий результат	198,62	63,77	109,48	-3 951,04	-9 805,55	-10 004,16	-5037	
«Ощадбанк»	Відрахування в резерви	2 563,09	754,12	1 083,85	1 601,94	11 905,05	9 341,97	364	-0,981309
	Фінансовий результат	678,78	155,78	340,01	550,9	-8 564,45	-9 243,23	-1362	
«Укргазбанк»	Відрахування в резерви	-475,5	680,66	1 107,36	1 516,69	4 474,60	4 950,09	-1041	-0,984808
	Фінансовий результат	1 001,97	64,53	67,73	6,88	-2 801,12	-3 803,10	-380	
«Родовід Банк»	Відрахування в резерви	-52,6	521,31	819,89	997,68	1 403,77	1 456,37	-2769	-0,823248
	Фінансовий результат	-70,3	-55,03	-250,14	-297,5	-266,8	-196,5	280	
«Київ»	Відрахування в резерви	109,98	197,91	290,85	344,44	989,75	879,77	800	-0,968231
	Фінансовий результат	4,13	1,02	1,9	-3,53	-747,24	-751,37	-18193	
«УБРР»	Відрахування в резерви	-1,7	-0,18	3,72	3,74	10,59	12,29	-723	-0,991293
	Фінансовий результат	0,09	0,15	-3,89	-3,94	-11,08	-11,17	-12411	
«Держзембанк»	Відрахування в резерви	0,03	-0,01	-0,01	-0,02	-0,03	-0,05	-200	-0,992627
	Фінансовий результат	-2,91	0,09	0,65	1,54	2,14	5,05	-174	
Банківська система	Відрахування в резерви	27 974,97	15 896,07	27 225,03	53 643,11	103 296,46	75 321,48	269	-0,965460
	Фінансовий результат	1 436,30	-1 992,66	1 251,44	-10 634,83	-52 966,51	-54 402,81	-3788	

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 6.2. Динаміка процентних доходів і витрат, млн грн

Банк	Стаття	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	31.12.2014*	Зміна за рік		Співвідношення річних темпів приросту
							млн грн	%	
«Укрексімбанк»	Процентні доходи	9 208,17	2 494,99	5 463,14	8 573,00	12 043,15	2 834,97	30,8	0,78
	Процентні витрати	5 319,33	1 526,38	3 427,49	5 451,29	7 414,55	2 095,22	39,4	
«Ощадбанк»	Процентні доходи	11 345,90	3 302,89	6 864,78	10 676,46	14 681,56	3 335,66	29,4	0,67
	Процентні витрати	5 817,41	1 739,16	3 838,46	6 006,22	8 387,28	2 569,87	44,2	
«Укргазбанк»	Процентні доходи	2 357,31	677,58	1 368,27	2 062,36	2 805,33	448,02	19,0	0,77
	Процентні витрати	1 384,01	357,85	765,08	1 222,86	1 727,79	343,79	24,8	
«Родовід Банк»	Процентні доходи	113,11	22,28	44,53	72,81	99,98	-13,12	-11,6	1,18
	Процентні витрати	246,19	55,11	110,87	166,91	221,88	-24,31	-9,9	
«Київ»	Процентні доходи	201,82	45,27	88,61	131,01	167,09	-34,73	-17,2	0,79
	Процентні витрати	135,86	27,71	55,35	83,93	106,27	-29,6	-21,8	
«УБРР»	Процентні доходи	8,8	1,91	4,09	6,33	8,34	-0,46	-5,2	0,12
	Процентні витрати	2,26	0,32	0,63	0,96	1,28	-0,98	-43,4	
«Держзембанк»	Процентні доходи	10,32	5,61	11,08	16,27	21,42	11,09	107,6	0,15
	Процентні витрати	0,18	0,79	1,02	1,24	1,47	1,29	716,7	
Банківська система	Процентні доходи	129 932,19	37 432,33	75 177,66	113 418,10	151 257,61	21 325,42	16,4	0,81
	Процентні витрати	80 880,81	22 701,31	46 887,17	71 996,92	97 171,36	16 290,55	20,1	

*За оперативними даними.

Банк	Позиція	Банк	Система	Однорідні банки
«Укрексімбанк»	Дохідність процентних активів	11,19	13,32	11,19
	Вартість процентних зобов'язань	8,0	9,6	7,4
«Ощадбанк»	Дохідність процентних активів	12,8	13,3	11,2
	Вартість процентних зобов'язань	9,4	9,6	7,4
«Укргазбанк»	Дохідність процентних активів	12,3	13,3	13,3
	Вартість процентних зобов'язань	10,0	9,6	8,3
«Родовід Банк»	Дохідність процентних активів	2,4	13,3	11,9
	Вартість процентних зобов'язань	6,0	9,6	11,0
«Київ»	Дохідність процентних активів	11,5	13,3	11,9
	Вартість процентних зобов'язань	8,7	9,6	9,9

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 6.3. Динаміка торговельного результату, млн грн

Банк	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	01.11.2014	01.12.2014	31.12.2014*	Зміна за рік
«Укресімбанк»	153,01	1 940,61	2 197,10	2 731,11	2 755,29	4 096,50	4 632,46	4 479,45
«Ощадбанк»	166,68	-82,17	-178,18	-571,34	-391,51	-523,81	-603,45	-770,13
«Укргазбанк»	84,26	543,31	870,38	1 151,15	1 164,76	1 387,24	1 478,53	1 394,28
«Родовід Банк»	13,47	515,25	662,48	831,59	828,70	1 173,04	1 300,42	1 286,95
«Київ»	1,98	168,50	216,88	249,69	248,67	271,31	279,88	277,89
«УБРР»	0,21	0,43	0,55	0,56	0,55	0,62	0,62	0,41
«Держзембанк»	-0,01	0	0	0	0	0	0	0
Банківська система	3 627,94	3 315,94	8 633,07	13 117,87	13 546,40	14 837,95	14 791,72	11 163,78

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 6.4. Динаміка адміністративних витрат, млн грн

Банк	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	01.12.2014	Зміна за рік	
						млн грн	%
«Укресімбанк»	1 206,6	284,0	700,9	1 111,8	1 564,8	358,2	29,69
«Ощадбанк»	3 237,7	859,8	1 736,8	2 610,3	3 547,0	309,3	9,55
«Укргазбанк»	695,0	167,7	355,3	535,9	703,8	8,9	1,27
«Родовід Банк»	80,3	18,8	36,9	52,6	67,7	-12,7	-15,76
«Київ»	85,3	19,7	39,0	56,9	74,5	-10,8	-12,65
«УБРР»	8,9	2,2	4,5	6,6	8,7	-0,2	-2,70
«Держзембанк»	12,3	4,3	8,7	12,6	16,6	4,3	34,60
Банківська система	40 330,9	10 371,9	21 182,9	31 773,2	43 228,2	2 897,3	7,18

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 6.5. Операційні витрати / Операційний дохід, % (не більше 60%); Операційний дохід до активів, % (не менше 7%)

Банк	Показник	01.01.2013	01.01.2014	01.04.2014	01.07.2014	01.10.2014	01.11.2014	01.12.2014	31.12.2014*
«Укресімбанк»	ОВОД	25,49	26,41	9,37	15,62	17,75	18,4	15,71	15,86
	ОДА	4,95	4,53	10,92	7,9	6,61	7,08	7,85	7,73
«Ощадбанк»	ОВОД	45,04	46,65	47,82	50,12	52,02	50,29	50,15	50,92
	ОДА	7,25	6,48	5,93	5,59	5,42	5,64	5,45	5,12
«Укргазбанк»	ОВОД	53,41	57,02	18,54	22,77	25,16	26,09	25,07	25,6
	ОДА	4,01	4,37	12,93	10,85	9,79	9,4	9,48	9,32
«Клів»	ОВОД	53,74	106,98	10,48	15,17	18,71	20,37	20,55	21,4
	ОДА	4,18	1,93	19,07	13,25	11,32	10,33	10,62	10,17
«УБРР»	ОВОД	100,05	127,94	108,44	110,81	109,56	108,63	108,92	111,83

*За оперативними даними.

Примітки. 1. Показники ОВОД та ОДА для банків «Родовід банк» та «Держзембанк» не розраховувалися. 2. Дуже низьке значення ОВОД – менше 20% – пов'язане з великомасштабними операціями банків («Укресімбанк», «Укргазбанк») або припиненням ділової активності й відповідним скороченням витрат на персонал (банки «Клів», «УБРР»). 3. Оптимальне значення ОДА встановлено емпіричним шляхом, на підставі моніторингу банків.

Складено за даними статистичної звітності банків.

Додаток 6-6. Волатильність фінансового результату і операційного доходу, % (рекомендоване значення не більше 100 %)

Банк	Показник	01.01.2014	01.10.2014	31.12.2014*
«Укресімбанк»	Волатильність фінансового результату	53,25	5 053,48	5 113,02
	Волатильність операційного доходу	9,87	57,21	305,70
«Ощадбанк»	Волатильність фінансового результату	31,08	54,84	1 390,01
	Волатильність операційного доходу	12,83	42,72	45,15
«Укргазбанк»	Волатильність фінансового результату	1 200,78	395,37	1 211,39
	Волатильність операційного доходу	11,51	46,96	63,95
«Київ»	Волатильність фінансового результату	461,01	284,50	343,48
	Волатильність операційного доходу	38,2	222,81	263,47
«УБРР»	Волатильність фінансового результату	652,13	635,81	2 578,48
	Волатильність операційного доходу	12,27	12,58	14,02

*За оперативними даними.

Складено за даними статистичної звітності банків.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГАСАНОВ Сергій Станіславович
ЛЮБІЧ Олександр Олексійович
БОРТНІКОВ Геннадій Петрович

ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ ЗА УЧАСТЮ ДЕРЖАВИ В КАПІТАЛІ
У 2014 РОЦІ

Відповідальний за випуск

В. Д. Королюк

Редактор

О. В. Нефедова

Коректор

С. В. Зюбенко

Комп'ютерна верстка

Г. Г. Пузиренка

Формат 84×108/16. Ум. друк. арк. 5,2. Наклад 300 прим.

Видавець: Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»

04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38–44, тел./факс: (044) 277-51-15.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4348 від 08.08.2012.

